

הַלְבוֹת שְׁנָנוֹת פָּרָק ו

א. דִּין שְׁגָגַת הַמֵּאכְלוֹת, כְּדִין שְׁגָגַת הַבְּעִילוֹת; לְפִיכָךְ אִם אָכַל אֲכִילוֹת הַרְבֵּה מִשֵּׁם אֶחָד, בְּהֶעֱלֵם אֶחָד אֹף עַל פִּי שֵׁשׁ בִּינִיָּהֶן יָמִים רַבִּים, אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֵא חֲטָאת אַחַת. פִּיּוּצָד: אָכַל חֶלֶב הַיּוֹם, וְאָכַל חֶלֶב לְמַחֵר, וְחֶלֶב לְמַחֵר, בְּהֶעֱלֵם אֶחָד אֹף עַל פִּי שֶׁהֵן בְּשִׁלוּשָׁה תַּמְחוּיִין, אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֵא חֲטָאת אַחַת. אָבֵל אִם אָכַל כַּזֵּית חֶלֶב, וְנוֹדַע לוֹ, וְחָזַר וְאָכַל כַּזֵּית חֶלֶב, וְנוֹדַע לוֹ חַיֵּב עַל כָּל אֲכִילָה וְאֲכִילָה: שֶׁהִידִיעוֹת, מְחַלְקוֹת הַשְּׁגָגוֹת.

ב. אָכַל כַּחֲצֵי זֵית חֶלֶב, וְחָזַר וְאָכַל כַּחֲצֵי זֵית חֶלֶב, בְּהֶעֱלֵם אֶחָד אֹף עַל פִּי שֶׁהֵן שְׁנֵי תַּמְחוּיִין, וְאֹף עַל פִּי שֶׁהִפְסִיק בִּינִיָּהֶן הָרִי אֵלּוּ מִצְטָרְפִין, וּמֵבִיא חֲטָאת: שְׁאִין הַתַּמְחוּיִין מְחַלְקִין. וְהוּא שְׁלֵא יִשְׁהֶה בִּינִיָּהֶן יֵתֵר מִכְּדֵי אֲכִילַת שְׁלוֹשׁ בִּיצִים, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּהַלְבוֹת מֵאכְלוֹת אֲסוּרוֹת: שֶׁכֶּשֶׁם שֶׁמִּצְטָרֵף הַשְּׁעוֹר לְמִזִּיד לְמַלְקוֹת, כֵּךְ מִצְטָרֵף לְשׁוֹגֵג לְקֶרֶבֶן.

ג. אָכַל נוֹתֵר מִחֲמִשָּׁה זִבְחִים, כַּזֵּית מִכָּל זִבַּח, בְּהֶעֱלֵם אֶחָד אֹף עַל פִּי שֶׁאָכַלָן בְּחֲמִשָּׁה תַּמְחוּיִין, אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֵא חֲטָאת אַחַת: שֶׁכָּלֶן שֵׁם אֶחָד הֵן, וְהַתַּמְחוּיִין אֵינָן מְחַלְקִין; וְגוֹפִי הַזִּבְחִים אֵינָן מְחַלְקִין שֶׁאֶחָד הָאוֹכֵל בְּשֵׁר מִזִּבְחִים רַבִּים, אוֹ מִזִּבַּח אֶחָד. וְכֵן הַשּׁוֹחֵט חֲמִשָּׁה זִבְחִים בַּחוּץ, בְּעֵלֶם אֶחָד אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֵא חֲטָאת אַחַת: לְמֵה זֶה דּוֹמֶה, לְמִשְׁתַּחֲוֶה לְחִמֵּשׁ צוּרוֹת בְּעֵלֶם אֶחָד. הַקִּיז דָּם לְבִהְמָתוֹ, וְקִבְּלוֹ בְּשְׁנֵי כּוֹסוֹת, וְשִׁתֵּן בְּעֵלֶם אֶחָד אֵינוֹ מֵבִיא אֲלֵא חֲטָאת אַחַת.

ד. הָאוֹכֵל מֵאכְלוֹת הַרְבֵּה, מִשְׁמוֹת הַרְבֵּה, בְּעֵלֶם אֶחָד חַיֵּב עַל כָּל שֵׁם וְשֵׁם. פִּיּוּצָד: כְּגוֹן שֶׁאָכַל חֶלֶב וְדָם וְנוֹתֵר וּפְגוּל, כַּזֵּית מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּהֶעֱלֵם אֶחָד מֵבִיא אַרְבַּע חֲטָאוֹת; וְכֵן כָּל פִּיּוּצָא בָּאֵלוֹ.

ה. וְכֵן הָאוֹכֵל כַּזֵּית אֶחָד, שֶׁנִּתְקַבְּצוּ בּוֹ שְׁמוֹת הַרְבֵּה, בְּהֶעֱלֵם אֶחָד אִם נִתְקַבְּצוּ בְּאִסּוּר מוֹסִיף, אוֹ בְּאִסּוּר כּוֹלֵל, אוֹ בְּאִסּוּר בֵּת אַחַת חַיֵּב עַל כָּל שֵׁם וְשֵׁם. לְפִיכָךְ הִטָּמָא, שֶׁאָכַל כַּזֵּית חֶלֶב, נוֹתֵר, בְּיוֹם הַכְּפוּרִים מֵבִיא אַרְבַּע חֲטָאוֹת, וְאִשָּׁם: חֲטָאת אַחַת מִשּׁוֹם טָמֵא שֶׁאָכַל קֹדֶשׁ, וְאַחַת מִשּׁוֹם אוֹכֵל חֶלֶב, וְאַחַת מִשּׁוֹם אוֹכֵל נוֹתֵר; וְאַחַת מִשּׁוֹם יוֹם הַכְּפוּרִים וְהוּא שִׁיְצָרָף אָכַל אַחֵר עִם כַּזֵּית זֶה, עַד שִׁישְׁלִימוֹ לְכַכּוֹתֶכֶת. וּמֵבִיא אִשָּׁם וְדָאי לְמַעֲיִלָה, שֶׁהָרִי נִהְנֶה מִן הַהִקְדָּשׁ בַּשְּׁגָגָה.

ו. הָאוֹכֵל וְהַשּׁוֹתֶה בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, בְּעֵלֶם אֶחָד אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֵא חֲטָאת אַחַת: אֲכִילָה וְשִׁתִּיָּה, אַחַת הִיא. הַעוֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, שֶׁחָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת חַיֵּב שְׁתֵּי חֲטָאוֹת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן שְׁנֵי אֲסוּרִין הַבָּאִין כְּאַחַד.

ז. אָכַל כַּחֲצֵי זֵית חֶלֶב, וְכַחֲצֵי זֵית דָּם, בְּהֶעֱלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיֵּב קֶרֶבֶן: כְּשֵׁם שֶׁאֵין הָאֲסוּרִין מִצְטָרְפִין לְמַלְקוֹת, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּהַלְבוֹת מֵאכְלוֹת אֲסוּרוֹת כֵּךְ אֵין מִצְטָרְפִין לְקֶרֶבֶן.

ח. אָכַל כַּחֲצֵי זֵית, וְנוֹדַע לוֹ, וְחָזַר וְשָׁכַח וְאָכַל כַּחֲצֵי זֵית אַחֵר, בְּהֶעֱלֵם שְׁנֵי פָטוּר: שֶׁהָרִי נוֹדַע לוֹ בְּנִתְיָם, וַיֵּשׁ יְדִיעָה לְחֲצֵי שְׁעוֹר. וְכֵן אִם כָּתַב אוֹת אַחַת בַּשַּׁבָּת בַּשְּׁגָגָה, וְנוֹדַע לוֹ, וְחָזַר וְשָׁכַח וְכָתַב אוֹת שְׁנִיָּה סְמוּכָה לָהּ, בְּעֵלֶם שְׁנֵי פָטוּר מִקֶּרֶבֶן חֲטָאת. וְכֵן כָּל פִּיּוּצָא בְּזֶה.

ט. וְכֵן שְׁתֵּי אֲמוֹת בְּשׁוּגָג, וְשְׁתֵּי אֲמוֹת בְּמִזִּיד, וְשְׁתֵּי אֲמוֹת בְּשׁוּגָג אִם בְּזִרְיָקָה, חֵיב: לֹא מִפְּנֵי שְׁאִין יָדִיעָה לַחֲצִי שְׁעוֹר; אֲלֹא מִפְּנֵי שְׁאִין בִּידּוֹ לְהַחֲזִירָהּ, וּלְפִיכָךְ לֹא הוֹעִילָה לוֹ הַיָּדִיעָה שְׁבִנְתִּים. וְאִם בְּהַעֲבָרָה, פָּטוֹר: שֵׁשׁ יָדִיעָה לַחֲצִי שְׁעוֹר, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ.

י. הָאוֹכֵל כּוֹזֵית חֶלֶב, וְכוֹזֵית חֶלֶב, בְּעֵלִם אֶחָד, וְנוֹדַע לוֹ עַל הָרָאוֹשׁוֹן, וְחָזַר וְנוֹדַע לוֹ עַל הַשְּׁנִי מִבֵּיא שְׁתֵּי חֲטָאוֹת: שֶׁהִידִיעוֹת מִחֲלָקוֹת, וְאֵף עַל פִּי שְׁעָדִין לֹא הִפְרִישׁ הֶקְרָבָן. אָבֵל אִם נֹדַע לוֹ עַל שְׁנֵיהֶן כְּאַחַד, מִבֵּיא חֲטָאת אַחַת. וְכֵן יֵרָאֶה לִּי שֶׁהוּא הַדִּין, בִּבְעִילוֹת.

יא. אָכַל כּוֹזֵית וּמִחֲצָה בְּהַעֲלֵם אֶחָד, וְנוֹדַע לוֹ עַל כּוֹזֵית, וְחָזַר וְאָכַל חֲצִי זֵית, בְּהַעֲלָמוֹ שְׁלֹשָׁנִי אֵינוֹ חֵיב אֲלֹא חֲטָאת אַחַת: שְׁאִין חֲצִי זֵית הָאַחֲרוֹן מִצִּטְרָף לְרָאוֹשׁוֹן, אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא בְּהַעֲלָמוֹ שְׁהָרִי נֹדַע לוֹ עַל מְקַצֵּת הָעֵלְמָה רִאשׁוֹנָה.

יב. אָכַל שְׁנֵי זֵיתֵי חֶלֶב בְּהַעֲלֵם אֶחָד, וְנוֹדַע לוֹ עַל אֶחָד מֵהֶן, וְחָזַר וְאָכַל כּוֹזֵית אַחֵר בְּהַעֲלָמוֹ שְׁלֹשָׁנִי, וְהִבִּיא חֲטָאת עַל הָרָאוֹשׁוֹן רִאשׁוֹן וְשְׁנִי מִתְּכַפָּרִין, אָבֵל שְׁלִישִׁי לֹא נִתְּכַפֵּר; אֲלֹא כְּשִׁינֹדַע לוֹ עָלָיו, יָבִיא חֲטָאת אַחֲרָת.

יג. הִבִּיא חֲטָאת עַל הַשְּׁלִישִׁי שְׁלִישִׁי וְשְׁנִי מִתְּכַפָּרִין, שְׁשִׁנִּיהֶם בְּהַעֲלֵם אֶחָד; וְרָאוֹשׁוֹן לֹא נִתְּכַפֵּר בְּחֲטָאת זֶה. הִבִּיא חֲטָאת עַל הָאֲמֻצָּעִי שְׁלֹשֶׁתָן מִתְּכַפָּרִין, מִפְּנֵי שֶׁהָרָאוֹשׁוֹן וְהַשְּׁלִישִׁי בְּהַעֲלָמוֹ שְׁלֹאֲמֻצָּעִי; וְכִשְׁיֹדַע לוֹ עַל הָרָאוֹשׁוֹן וְעַל הַשְּׁלִישִׁי, אֵינוֹ צָרִיךְ לְהִבִּיא חֲטָאת אַחֲרָת.

יד. מִי שֶׁאָכַל חֲתָכָה מִשְׁתֵּי חֲתָכוֹת, וְנִסְתַּפֵּק לוֹ אִם חֶלֶב אָכַל אוֹ שֶׁמֶן, וְחָזַר וְאָכַל חֲתָכָה אַחֲרָת מִשְׁתֵּי חֲתָכוֹת, וְנִסְתַּפֵּק לוֹ אִם חֶלֶב אָכַל אוֹ שֶׁמֶן, וְאַחֵר כֶּךָ נֹדַע לוֹ בְּיָדָיו שֶׁחֶלֶב אָכַל בְּרִאשׁוֹנָה וּבִשְׁנִיָּה אֵינוֹ חֵיב אֲלֹא חֲטָאת אַחַת: שִׁידִיעַת סֶפֶק שֶׁהִיתָה לוֹ בְּנִתִּים אֵף עַל פִּי שֶׁמִּחֲלָקָת לֹא־שְׁמוֹת, אֵינָה מִחֲלָקָת לַחֲטָאוֹת.

חֲלָבוֹת שְׁנָנוֹת פֶּרֶק ז

א. הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לַעֲבוֹדָה זָרָה וְנִסָּךְ וְקִטְר וְזִבַח, בְּהַעֲלֵם אֶחָד חֵיב אַרְבַּע חֲטָאוֹת; וְכֵן אִם פָּעַר עֲצָמוֹ לִפְעוֹר וְזָרַק אָבֶן לְמִרְקָלִים, בְּהַעֲלֵם אֶחָד חֵיב שְׁתֵּים. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בָזָה, יֵהִי חֵיב עַל כָּל עֲבוֹדָה וְעֲבוֹדָה.

ב. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֶׁהִזִּיד בְּעֲבוֹדָה זָרָה, וְשָׁגַג בְּעֲבוֹדוֹת אֵלֹו; אָבֵל אִם הִזִּיד בְּעֲבוֹדוֹת, וְשָׁגַג בְּעֲבוֹדָה זָרָה אֵינוֹ חֵיב אֲלֹא חֲטָאת אַחַת.

ג. פִּיצֵד: יָדַע שֶׁזֶּה עֲבוֹדָה זָרָה, וְשִׁאֲסוֹר לַעֲבֹדָה, אָבֵל לֹא יָדַע שֶׁהַשְׁתַּחֲוִיָּה וְהַנְּסוּךְ עֲבוֹדָה, וְהַשְׁתַּחֲוֶה וְנִסָּךְ חֵיב שְׁתֵּים; יָדַע שֶׁאֵלֹו עֲבוֹדוֹת הֵן, וְאֲסוֹר לַעֲבֹד בָּהֶן לֹא־אֵחֶר, וְלֹא יָדַע שֶׁזֶּה עֲבוֹדָה זָרָה, לְפִי שֶׁלֹא הִיָּתָה שְׁלִכְסָף וְשִׁלְזָהָב, וְעָלָה עַל דַּעְתּוֹ שְׁאִין קְרוּיָה עֲבוֹדָה זָרָה אֲלֹא שְׁלִכְסָף וְזָהָב, וְעֲבֹדָה בְּכָל הָעֲבוֹדוֹת אֵינוֹ חֵיב אֲלֹא חֲטָאת אַחַת.

ד. כָּלֵל גְּדוֹל אָמְרוּ בַשַּׁבָּת: כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עֵיקַר שַׁבָּת, וְשֹׁכֵחַ שְׁנַצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַשַּׁבָּת, אוֹ שְׁנַשְׁבָּה וְהוּא קָטָן לְבֵין הַגּוֹיִים, אוֹ נִתְגַּיֵּר קָטָן וְהוּא בֵין הַגּוֹיִים אֵף עַל פִּי שְׁעֵשָׂה מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה בַשַּׁבָּתוֹת הַרְבֵּה אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת, שֶׁהַכֹּל שָׁגְגָה אַחַת הִיא. וְכֵן חַיֵּב חֲטָאת אַחַת עַל כָּל חֶלֶב שְׂאֵכֵל, וְחֲטָאת אַחַת עַל כָּל דָּם שְׂאֵכֵל; וְכֵן כָּל פְּיוּצָא בַּעֲבֻרוֹת אֵלּוּ.

ה. וְכָל הַיּוֹדֵעַ עֵיקַר שַׁבָּת, אֲבָל שֹׁכֵחַ שֶׁהַיּוֹם שַׁבָּת, וְדָמָה שֶׁהוּא חֵל אֵף עַל פִּי שְׁעֵשָׂה בּוֹ מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה, חַיֵּב חֲטָאת אַחַת עַל הַיּוֹם כֻּלּוֹ; וְכֵן חֲטָאת, עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת שֶׁשָּׁגַג בּוֹ.

ו. וְכָל הַיּוֹדֵעַ שֶׁהַיּוֹם שַׁבָּת, וְשָׁגַג בַּמְּלָאכּוֹת וְלֹא יָדַע שֶׁמְּלָאכּוֹת אֵלּוּ אֲסוּרוֹת, אוֹ שִׁידַע שֶׁהֵן אֲסוּרוֹת וְלֹא יָדַע שֶׁחַיִּיבִין עָלֵיהֶן כָּרַת, וַעֲשֵׂה מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה חַיֵּב חֲטָאת עַל כָּל אֵב מְלָאכָה וּמְלָאכָה: אֲפִלּוּ עָשָׂה הָאַרְבָּעִים חֲסֵר אַחַת בַּהֶעֱלֵם אֶחָד, מִבִּיא תִשַּׁע וְשְׁלוֹשִׁים חֲטָאוֹת. שֹׁכֵחַ שֶׁהַיּוֹם שַׁבָּת, וְשָׁגַג אֵף בַּמְּלָאכּוֹת וְלֹא יָדַע שֶׁמְּלָאכּוֹת אֵלּוּ אֲסוּרוֹת אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת.

ז. הָעוֹשֶׂה אֵב וְתוֹלְדוֹתָיו, בַּהֶעֱלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת; וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר הָעוֹשֶׂה תוֹלְדוֹת הַרְבֵּה שְׁלֹאֵב אֶחָד, שְׂאֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת. עָשָׂה תוֹלְדָה שְׁלֹאֵב זֶה, וְתוֹלְדָה שְׁלֹאֵב זֶה, בַּעֲלֵם אֶחָד יֵרָאֶה לִּי שֶׁהוּא חַיֵּב שְׁתֵּי חֲטָאוֹת.

ח. עָשָׂה מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת, כְּגוֹן שְׁזָרַע וְנָטַע וְהִבְרִיךְ וְהִרְפִּיב, בַּהֶעֱלֵם אֶחָד אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת. וְכִבֵּר נִתְבָּאֵר בַּהֲלָכוֹת שַׁבָּת, הָאֵבוֹת וְהַתּוֹלְדוֹת וּמְלָאכּוֹת שֶׁהֵן מֵעֵין הָאֵבוֹת.

ט. הָעוֹשֶׂה מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת, בַּשַּׁבָּתוֹת הַרְבֵּה בֵין בְּזִדּוֹן שַׁבָּת וְשִׁגְגַת מְלָאכּוֹת, בֵין בַּשִּׁגְגַת שַׁבָּת וּבְזִדּוֹן מְלָאכּוֹת חַיֵּב עַל כָּל מְלָאכָה וּמְלָאכָה. כֵּיצֵד: יָדַע שֶׁהַיּוֹם שַׁבָּת, וְזָרַע בּוֹ מִפְּנֵי שְׁלֹא יָדַע שֶׁהַזְרִיעָה מְלָאכָה, וְכֵן בַּשַּׁבָּת שִׁנְיָה יָדַע שֶׁהִיא שַׁבָּת, וְנָטַע בָּהּ מִפְּנֵי שְׁלֹא יָדַע שֶׁהַנְטִיעָה אֲסוּרָה מִשּׁוּם מְלָאכָה, וְכֵן בַּשַּׁבָּת שְׁלִישִׁית הַבְּרִיךְ מִפְּנֵי שְׁלֹא יָדַע שֶׁהַבְּרָכָה מְלָאכָה חַיֵּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת: מִפְּנֵי שֶׁהַשַּׁבָּתוֹת, כְּגוֹפִיִן מִחֻלְקִין הֵן.

י. שָׁגַג שֶׁהַיּוֹם שַׁבָּת, וְזָרַע בּוֹ, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַזְרִיעָה מְלָאכָה, וְכֵן בַּשַּׁבָּת שִׁנְיָה שֹׁכֵחַ שֶׁהִיא שַׁבָּת, וְנָטַע בָּהּ, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַנְטִיעָה מְלָאכָה, וְכֵן בַּשְּׁלִישִׁית שֹׁכֵחַ שֶׁהִיא שַׁבָּת, וְהַבְּרִיךְ, אֵף עַל פִּי שִׁיּוֹדַע שֶׁהַבְּרָכָה מְלָאכָה הִרִי זֶה חַיֵּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת: שֶׁהֵימִים שְׁבִין שַׁבָּת לַשַּׁבָּת, הִרִי הֵן כִּידִיעָה לַחֲלָק.

יא. מִי שֶׁקָּצַר וְטָחַן כְּגִרְגָּרַת בַּשִּׁגְגַת שַׁבָּת וּבְזִדּוֹן מְלָאכּוֹת, שְׂאֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת, וְחָזַר וְקָצַר וְטָחַן כְּגִרְגָּרַת בְּזִדּוֹן שַׁבָּת וְשִׁגְגַת מְלָאכּוֹת, שֶׁהוּא חַיֵּב עַל כָּל מְלָאכָה וּמְלָאכָה, וְנוֹדַע לוֹ עַל קְצִירָה שֶׁלְשִׁגְגַת שַׁבָּת וּבְזִדּוֹן מְלָאכּוֹת קְצִירָה גּוֹרֶרֶת קְצִירָה, וְטַחֲנִינָה גּוֹרֶרֶת טַחֲנִינָה, וְכֵאלּוּ עָשָׂה אַרְבַּעַתָּן בַּשִּׁגְגַת שַׁבָּת וּבְזִדּוֹן מְלָאכּוֹת, שְׂאֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת. וְכִיוֵּן שֶׁהַקְּרִיב חֲטָאת זֶה, נִתְפַּפֵּר לוֹ עַל הַכֹּל; וְכִשְׁיִדְעָם אַחֵר כֵּן, אֵינוֹ צָרִיךְ לְהִבִּיא חֲטָאת אַחֶרֶת.

יב. אֲבָל אִם נוֹדַע לוֹ תַּחֲלָה עַל קְצִירָה שֶׁלְזִדּוֹן שַׁבָּת וְשִׁגְגַת מְלָאכּוֹת, וְהַקְּרִיב חֲטָאת נִתְפַּפֵּר לוֹ עַל זֶה הַקְּצִירָה שֶׁנוֹדַע לוֹ

עליה, ועל הקצירה והטחינה שלשגגת שבת וזדון מלאכות, מפני ששניהן כמלאכה אחת, ונגררה קצירה וטחינה עם הקצירה. ותשאר הטחינה שלזדון שבת עד שיודע לו עליה, ויביא חטאת שניה.

יג. קצר כחצי גרגרת בשגגת שבת וזדון מלאכות, וחזר וקצר כחצי גרגרת בזדון שבת ושגגת מלאכות הרי אלו מצטרפין: קצירה גוררת קצירה. וכן כל כיוצא בזה, בשאר מלאכות.

יד. המתכוון לחתוך את התלוש, וחתך את המחבר אף על פי שנתכוון לחתיכה הואיל ולא עשה מחשבתו, פטור מן החטאת: שזה כמתעסק; ולא אסרה תורה אלא מלאכת מחשבת, כמו שבארנו כמה פעמים.

טו. החותה גחלים בשבת, שהוא מכבה את העליונות ומדליק את התחתונות אם נתכוון לכבות ולהבעיר, חייב שתים. חתה גחלים להתחמם מהן, והבעירו מאליהן חייב: מפני שמלאכה שאינה צריכה לגופה, חייב עליה כמו שבארנו בהלכות שבת. וכשם שחייב על זדונה כרת, כך חייב על שגגתה קרבן חטאת.

הלכות שגגות פרק ח

א. כל חטא שחייבין על שגגתו חטאת קבועה, חייבין על לא הודע שלו אשם תלוי. ומה הוא לא הודע: אם נסתפק לו אם שגג בדבר זה או לא שגג הרי זה מצוה להקריב אשם, שנאמר "ולא ידע ואשם, ונשא עונו. והביא איל תמים מן-הצאן, בערבה לאשם" (ויקרא ה, יז-יח). וזה הוא הנקרא אשם תלוי מפני שהוא מכפר על הספק, ותולה לו, עד שיודע לו בודאי שחטא בשגגה, ויקריב חטאתו.

ב. אינו חייב באשם תלוי, עד שיהיה שם אסור קבוע. כיצד: אכל חלב, וספק אם היה כזית או פחות מכוזית, או שהיתה לפניו חתפת חלב וחתפת שמן, ואכל אחת מהן ואין ידוע איזה מהן אכל, אשתו ואחותו עמו בבית, בעל אחת מהן ואין ידוע איזו מהן בעל, שבת ויום חל, עשה מלאכה באחד מהן ואין ידוע באיזה יום עשה, או שעשה מעשה בשבת, ולא ידע מעין איזו מלאכה עשה הרי זה מביא אשם תלוי. וכן כל כיוצא בזה.

ג. אבל אם היתה לפניו חתפה אחת, ספק שהיא חלב ספק שהיא אליה, ואכלה פטור, שהרי אין כאן אסור קבוע. וכן האוכל חלב הכוי פטור מאשם תלוי, שאין כאן אסור קבוע. וכן הבא על אשה שהיא ספק נדה, או ספק ערוה שלקרוה בשור פטור מאשם תלוי. לפיכך האשה שנמצא דם על עד שלה לאחר זמן, והנושא יבמתו בתוך שלושה חדשים, וילדה, ואין ידוע אם בן תשעה לראשון או בן שבעה לאחרון הרי אלו פטורין מן הקרבן. וכן כל כיוצא באלו, שהרי אין שם אסור קבוע.

ד. האוכל חתפה, ועד אחד אומר לו זה שאכלת חלב היה, ועד אחד אומר לא אכלת חלב, אשה אומרת אכל, ואשה אומרת לא אכל הואיל ונקבע האסור, והוא אינו יודע אם חטא או לא חטא הרי זה מביא אשם תלוי.

ה. וכן כל הבא על אשת איש, שעד אחד אומר מת בעלה, ואחד

אומר לא מת חִיבִין בְּאֶשֶׁם תְּלוּי. והוא הדין לְסֶפֶק מְגֵרֶשֶׁת, שֶׁהֲרִי נִקְבַּע הָאִסּוּר; אֲבָל סֶפֶק מְקַדְּשֶׁת, לא נִקְבַּע הָאִסּוּר.

ו. מִי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי שְׁתֵּי חֲתָכוֹת, אַחַת שְׁלַחֲלָב וְאַחַת שְׁלִשְׁמֶן, וְאָכַל אַחַת מֵהֶן, וּבָא גוֹי אוֹ כָּלָב וְאָכַל אֶת הַשְּׁנִיָּה, אוֹ שֶׁאָכַל גוֹי אוֹ כָּלָב אֶת הָרֵאשׁוֹנָה, וּבָא יִשְׂרָאֵל וְאָכַל אֶת הַשְּׁנִיָּה, אוֹ שֶׁאָכַל רֵאשׁוֹנָה בְּזֶדוֹן וְשְׁנִיָּה בְּשִׁגְגָה, אוֹ שֶׁאָכַל רֵאשׁוֹנָה בְּשִׁגְגָה וְשְׁנִיָּה בְּזֶדוֹן הֲרִי זֶה חִיב בְּאֶשֶׁם תְּלוּי, הוֹאִיל וְהָיָה שֵׁם אִסּוּר קָבוּעַ.

ז. אָכַל שְׁתֵּיהֶן בְּזֶדוֹן, פֶּטוּר מִקְרָבָן; אָכַל שְׁתֵּיהֶן בְּשִׁגְגָה, מִבִּיא חֲטָאת; אָכַל אֶת הָרֵאשׁוֹנָה בְּשִׁגְגָה, וּבָא אַחֵר וְאָכַל אֶת הַשְּׁנִיָּה בְּשִׁגְגָה שְׁנִיָּהֶן חִיבִין בְּאֶשֶׁם תְּלוּי. וְכֵן כָּל פְּיוּצָא בְּזֶה.

ח. חֵלֶב וְנוֹתֵר לִפְנֵי, אָכַל אֶחָד מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ אֵיזָה מֵהֶן אָכַל, אֲשֶׁתּוֹ נָדָה וְאַחֻתּוֹ עִמּוֹ בְּבֵית, וְשִׁגַּג בְּאַחַת מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ בְּעַל, שֶׁבַת יוֹם הַפְּעוּרִים, וְעָשָׂה מְלָאכָה בֵּין הַשְּׁמֻשׁוֹת שְׁבִינִיהֶן הֲרִי זֶה פֶּטוּר מִקְרָבָן; אֵינוֹ מִבִּיא חֲטָאת, שֶׁהֲרִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ עֲצֻמוֹ שְׁלַחֲטָא כִּמּוֹ שְׁפֹאֲרָנוּ, וְאֵינוֹ מִבִּיא אֶשֶׁם תְּלוּי, שֶׁהֲרִי יָדַע בּוֹדָאִי שְׁחָטָא.

ט. כָּל דְּבַר שְׁחִיבִין עַל וְדָאִיו חֲטָאת אַחַת קָבוּעָה, חִיבִין עַל לֹא הוֹדַע שְׁלוֹ אֶשֶׁם תְּלוּי אֶחָד; וְכָל דְּבַר שְׁחִיבִין עַל וְדָאִיו חֲטָאוֹת הֶרְבָּה, חִיבִין עַל לֹא הוֹדַע שְׁלוֹ אֲשֻׁמוֹת תְּלוּיִין הֶרְבָּה, כְּמִנְיָן הַחֲטָאוֹת.

י. פִּיּוּצָא: כָּשֶׁם שֶׁאֵם אָכַל חֵלֶב וְדָם וְנוֹתֵר וּפְגוּל בְּהַעֲלֵם אֶחָד, חִיב אַרְבַּע חֲטָאוֹת כִּךְ אִם נִסְתַּפֵּק לוֹ אִם אֶכְלָן, אוֹ לֹא אָכַל אֲלֹא חֲתָכוֹת שְׁלֶהֱתֵר שֶׁהָיוּ עִמָּהֶם מִבִּיא אַרְבַּעַת אֲשֻׁמוֹת תְּלוּיִין. וְכֵן אִם נִסְתַּפֵּק לוֹ אִם הָאִשָּׁה שָׁבָא עָלֶיהָ אֲשֶׁתּוֹ, אוֹ פְּלוֹנִית הָעֶרְוָה שֶׁהִיתָה עִמָּה שְׁחִיב עָלֶיהָ שְׁמוֹנֶה חֲטָאוֹת הֲרִי זֶה מִבִּיא שְׁמוֹנֶה אֲשֻׁמוֹת תְּלוּיִין.

יא. הָאוֹכֵל חֲתָכָה מִשְׁתֵּי חֲתָכוֹת, וְנִסְתַּפֵּק לוֹ אִם שְׁלַחֲלָב אָכַל אוֹ שְׁלִשְׁמֶן אָכַל, וְאַחֵר שֶׁנִּלְד לוֹ הַסֶּפֶק, אָכַל חֲתָכָה מִשְׁתֵּי חֲתָכוֹת אַחֲרוֹת, וְנִסְתַּפֵּק לוֹ אִם שְׁלַחֲלָב אָכַל אוֹ שְׁלִשְׁמֶן הֲרִי זֶה מִבִּיא שְׁנֵי אֲשֻׁמוֹת תְּלוּיִין: כָּשֶׁם שֶׁיִּדְעִית וְדָאִי בְּנֵתִים מְחַלֶּקֶת לַחֲטָאוֹת, כִּךְ יִדְעִית סֶפֶק בְּנֵתִים מְחַלֶּקֶת לַאֲשֻׁמוֹת. לְפִיכָךְ אִם אָכַל חֲמֻשָּׁה זֵיתֵי חֵלֶב בְּהַעֲלֵם אֶחָד, וְנוֹדַע לוֹ יִדְעִית סֶפֶק עַל אֶחָד מֵהֶם, וְחָזַר וְנוֹדַע לוֹ יִדְעִית סֶפֶק אַחֲרֵת עַל הַשְּׁנִי, וְכֵן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד חִיב אֶשֶׁם תְּלוּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

יב. חֲתָכָה שְׁלִשְׁמֶן וְחֲתָכָה שְׁלַחֲלָב, אָכַל אַחַת מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא, וְהִבִּיא אֶשֶׁם תְּלוּי, וְחָזַר וְאָכַל אֶת הַשְּׁנִיָּה מִבִּיא חֲטָאת. וְכֵן אִם אָכַל אַחֵר אֶת הַשְּׁנִיָּה מִבִּיא הָאֲחֵר אֶשֶׁם תְּלוּי, כִּמּוֹ שְׁאִמְרָנוּ.

יג. חֲתָכָה שְׁלַחֲלָב וְחֲתָכָה שְׁלַחֲלָב נוֹתֵר, אָכַל אֶת אַחַת מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא מִבִּיא חֲטָאת עַל הַחֵלֶב, וְאֶשֶׁם תְּלוּי מִשּׁוּם נוֹתֵר. אָכַל אֶת הַשְּׁנִיָּה, בְּהַעֲלֵם שְׁנֵי מִבִּיא שְׁלוֹשׁ חֲטָאוֹת; וְאִם הָיָה בָּהּ שׁוּוֹה פְּרוּטָה, מִבִּיא אֶשֶׁם וְדָאִי מִשּׁוּם מְעִילָה.

יד. אָכַל אֶחָד אֶת אַחַת מִשְׁתֵּיהֶן, וּבָא אַחֵר וְאָכַל אֶת הַשְּׁנִיָּה זֶה מִבִּיא חֲטָאת וְאֶשֶׁם תְּלוּי, וְזֶה מִבִּיא חֲטָאת וְאֶשֶׁם תְּלוּי; וְכֵן כָּל פְּיוּצָא בְּזֶה.